Dispozitivul hotărîrii pronunţat public la 18 octombrie 2024
Cererea de apel înregistrată la data de 07 noiembrie 2024
Conform art. 236 alin. (6) CPC în cazurile prevăzute la alin.(5), completul de judecată va întocmi hotărîrea integrală în termen de 45 de zile lucrătoare de la data solicitării, atacării sau pronunţării dispozitivului hotărîrii, după caz.

Dosarul nr. 2-6779/2024
Cererea nr. 2-24054133-12-2-20052024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

18 octombrie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din
Preşedinte de şedinţă, judecător Georgeta Grozav
Grefier Ana Ciobanu

Cu participarea:
R/reclamantului Guţanu Mihail – avocat Grosu Sandu, mandat *****,
Pîrîta – Grigoraş-Guţan Elena, b/i ***** din 28 decembrie 2018,
R/Pîrîtei – avocat Guţu Zinaida, mandat ***** din 26 august 2024,

examinînd în şedinţă de judecată publică cererea de chemare în judecată depusă de Guţanu Mihail către Grigoraş – Guţanu Elena, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliul copilului minor şi acţiunea reconvenţională înaintată de Grigoraş – Guţanu Elena către Guţanu Mihail privind încasarea pensiei de întreţinere şi a cheltuielilor de judecată,

a constatat:

La 20 mai 2024, Guţanu Mihail a înaintat cerere de chemare în judecată către Grigoraş – Guţanu Elena, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliul copilului minor.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 01 septembrie 2012 a încheiat căsătorie cu Grigoraș - Guţanu Elena, trecută în registrul OSC Rîșcani, mun. Chișinău, cu

*****, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie seria *****. Din căsnicie s-a născut copilul minor comun ***** la data de *****. Anterior nu a mai fost căsătorit. Pe parcursul ultimilor ani, conviețuirea în comun nu mai este posibilă, relațiile dintre soți sau răcit definitiv, deși au aceiași adresă de domiciliu pe teritoriul R. Moldova, duc un mod de viață separat, nu mai duc gospodărie comună din 25 septembrie 2023.

Guţanu Mihail a susţinut că copilul minor *****, este minoră, încă nu are împliniți 10 ani și locuiește împreună cu mama Grigoraș - Guţanu Elena, pe adresa *****, mun. Chișinău, unde locuiesc și buneii acesteia, de creșterea și educarea copilului minor se ocupă prioritar mama copilului Grigoraș - Guţanu Elena. Astfel consideră oportun în interesele minorei stabilirea domiciliul acesteia cu mama, avînd în vedere atașamentul copilului minor față de mama sa dar și faptul că mama își dorește acest fapt, iar tata nu este împotrivă.

Avocatul Grosu Sandu în interesele reclamantului Guţanu Mihail a solicitat admiterea acțiunii, desfacerea căsătoriei încheiate între Guţanu Mihail şi Grigoraş – Guţanu Elena, stabilirea domiciliului copilului minor *****, născută la *****, cu mama Grigoraş – Guţanu Elena (f.d. 7).

La data de 04 iunie 2024 avocatul Guțu Zinaida în interesele lui Grigoraş – Guţanu Elena a depus referință la cererea de chemare în judecată, prin care și-a exprimat acordul cu acțiunea înaintată, neavînd dorinţa de a reface/restabili această relaţie de căsătorie, viaţa în comun fiind imposibilă, invocînd că circumstanțele indicate de către reclamant nu corespund adevărului, or, Grigoraş – Guţanu Elena a fost cea care a inițiat discuție referitoare la desfacerea căsătoriei, solicitînd pîrîtului adresarea la organele Agenției Servicii Publice sau la un notar pentru înregistrarea declarațiilor privind desfacerea căsătoriei. Prin urmare, Guțanu Mihail a amînat în mod intenționat adresarea la organele competente pentru a înregistra desfacerea căsătoriei în mod amiabil/benevol, pe motiv că pîrîtul înregistrează un împrumut la compania A.E.Î. „Microîmprumut”, totodată în scopul garantării executării obligaţiilor contractului de împrumut a fost ipotecat apartamentul ***** situat în mun. Chişinău, *****, care este proprietate comună în devălmăşie a soţilor. Astfel, Guţanu Mihail folosindu-se de situaţia vulnerabilă a pîrîtei Grigoraş – Guţanu Elena, pe care a expulzat-o forţat din apartamentul ***** din *****, mun. Chişinău, împreună cu copilul minor *****, născută la *****. În luna octombrie 2023, recurgea pe întreaga perioadă la mijloacele de şantaj, solicitînd achitărea datoriei înregistrate la compania A.E.Î. „Microîmprumut”, proporţional de către pîrîtă, ca mai apoi să accepte desfacerea căsătoriei pe cale amiabilă.

Avocatul Guțu Zinaida în interesele lui Grigoraş – Guţanu Elena a menţionat referitor la cerinţa privind stabilirea domiciliul copilului minor care de asemenea o susţine, or, din momentul separării, luna octombrie 2023, copilul minor *****, născută la

*****, locuieşte cu titlu permanent cu mama Grigoraş – Guţanu Elena, pe adresa mun. Chişinău, *****, *****. Prin urmare, ținînd cont de faptul că creșterea și educarea copilului minor ***** se ocupă în mare parte mama Grigoraş – Guţanu Elena. Reclamantul Guțanu Mihail manifestă atitudine rezervată față de creșterea, educarea și supravegherea copilului lor. Ultimul petrece periodic timpul cu copilul *****, însă nu manifestă grijă și implicarea emoțională necesară dezvoltării armonioase a unei fetițe. Or, la această vîrstă, copiii, în special fetele au nevoie de grijă, comunicare și implicarea nemijlocită a mamei. Astfel, ținînd cont de interesul superior al copilului, precum și faptul că este foarte atașată de pîrîtă, consideră că este imperios ca copilul minor, să rămînă în continuare să locuiască împreună cu mama sa, prin stabilirea domiciliul cu pîrîta Grigoraş – Guţanu Elena.

În cadrul ședinței de judecată, la data de 04 iunie 2024 Grigoraş – Guţanu Elena a înaintat acțiune reconvențională către Guţanu Mihail privind încasarea pensiei de întreţinere şi a cheltuielilor de judecată (f.d. 39-42). În motivarea acțiunii reconvenționale, s-a invocat că ținînd cont că prin acțiunea inițială pîrîtul Guţanu Mihail a solicitat desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliul copilului minor cu mama Grigoraş – Guţanu Elena, consideră necesar asigurarea unui trai decent în continuarea copilului minor, prin contribuirea la întreținerea acestuia de către ambii părinți. Pîrîtul Guțanu Mihail în urma separării din luna octombrie 2023, nu contribuie nici într-un mod la creșterea și educarea copilului, cheltuielile sînt asumate în întregime de către reclamantă, ceea ce constituie o presiune exagerată pentru reclamantă, fiind nevoită să asigure cu mijloace financiare proprii, toate condițiile necesare de trai a copilului minor. Totodată a remarcat că Grigoraş – Guţanu Elena a fost expulzată împreună cu copilul minor din apartamentul *****, din *****, mun. Chișinău, care este proprietate comună în devălmășie a foștilor soți, fiind nevoită să locuiască în casa părinților reclamantei, în continuare urmînd să-și închirieze un spațiu locativ individual, care din nou implică cheltuieli. Prin urmare, ținînd cont de lipsa aportului financiar al pîrîtului la întreținerea copilului *****, intervine cu solicitarea încasării pensiei lunare de întreținere a copilului pînă la atingerea majoratului, în mărime de fixă de 5.000 lei, suma care v-a contribui la asigurarea condițiilor de viață necesare dezvoltării armonioase a copilului.

Avocatul Guțu Zinaida în interesele lui Grigoraş – Guţanu Elena a susținut că copilul minor ***** are nevoie sistematic de consultația medicului endocrinolog, medicului de familie, investigații de laborator, avînd nevoie de un meniu special adaptat, în legătură cu disfuncțiile la nivel hormonal înregistrate, fapt de care se ocupă nemijlocit reclamanta, atît financiar cît la nivel de respectare a prescripțiilor medicale. Iar, luînd în considerație că nu cunoaște etapa actuală mărimea veniturilor lunare a pîrîtului Guțanu Mihail, consideră că suma în mărime de 5.000 lei, în calitate de pensie lunară pentru

îngrijirea copilului minor *****, ar contribui în egală măsură la asigurarea condițiilor de trai necesare și minime de existență, asigurarea unui meniu echilibrat specific stării de sănătate a copilului minor și asigurarea unui mediu prielnic de dezvoltare. De asemenea, s-a solicitat și încasarea cheltuielilor de judecată pentru prestarea serviciilor de asistență juridică, a taxei de stat, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Avocatul Grosu Sandu în interesele lui Guţanu Mihail a depus referință la cererea reconvențională, invocînd că suma de 5.000 lei pensie lunară pentru întreținerea copilului minor comun, incluse în sine și aspecte legate de suportarea cheltuielilor legate de asigurarea unui loc de trai, fapt ce urmează a fi apreciat critic de către instanța de judecată, ori reclamantul nu poate pune la baza cerințelor sale, suportarea unor cheltuieli care nu țin de creșterea și educarea copilului, fapt ce duce inevitabil la diminuarea cuantumului pensiei de întreținere solicitată a fi încasată. Partea reclamantă deși implică asupra unor cheltuieli, care sînt legate inclusiv de creșterea și educarea copilului minor comun, nu prezintă nici o probă în acest sens, deci din perspectiva instanței de judecată, nu poate fi determinat cu exactitatea care sînt cheltuielile de întreținere a copilului minor comun, care secții sau cercuri de interes frecventează, cursuri suplimentare, anexate un șir de bonuri din aparatul cu memorie fiscală cu produse alimentare procurate și unele preparate medicamentoase, aceste bonuri nu implică că partea reclamantă suportă careva cheltuieli extrabugetare, iar aceste cheltuieli urmează să fie luate în calcul la stabilirea pensiei de întreținere a copilului minor comun.

De asemenea s-a menționat că deși partea reclamantă invocă că copilul minor ***** necesită consultații medicale permanente, la medicul endocrinolog, a medicului de familie, investigații de laborator, nu a fost prezentată nici o probă care atestă acest fapt, la materialele dosarului, a fost anexată concluzia CMC nr. 19 fără dată, cu indicarea diagnoză – *****, și fără a se specifica necesitatea trecerii unui tratament medical, iar acest fapt implică careva cheltuieli suplimentare. La fel, nu este posibil de stabilit dacă este necesar careva medicamente pentru tratament sau un anumit stil de viață.

Intervenientul accesoriu Direcţia pentru Protecţia Drepturilor Copilului sect. Rîșcani, mun. Chişinău a depus cerere privind anexarea la materialele cauzei a avizului privind examinarea condițiilor de trai ale copilului minor, *****. Totodată, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa cu expedierea hotărârii judecătorești în adresa Direcţiei (f.d.28-29).

Audiind participanții la proces, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră necesar de a admite acțiunea înaintată de Guțanu Mihail și de a admite parțial acțiunea reconvențională înaintată de Grigoraş – Guţanu Elena, reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Conform art. 240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

<u>Referitor la cererea de chemare în judecată înaintată de Guțanu Mihail.</u>

Din materialele cauzei se constată că, la 01 septembrie 2012 Guţanu Mihail şi Grigoraş – Guţanu Elena au încheiat căsătoria la OSC Rîșcani, mun. Chișinău. Din această căsătorie, au în comun un copil, care este minor, *****, născută la *****, părinții sînt Guţanu Mihail şi Grigoraş – Guţanu Elena, fapt confirmat prin certificatul de naștere, anexat la materialele cauzei (f.d. 10).

Conform art. 48 alin. alin. (1), (2), (3) Constituția Republicii Moldova, familia constituie elementul natural şi fundamental al societăţii şi are dreptul la ocrotire din partea societăţii şi a statului. Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimţită între bărbat şi femeie, pe egalitatea lor în drepturi şi pe dreptul şi îndatorirea părinţilor de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor. Condiţiile de încheiere, de desfacere şi de nulitate a căsătoriei se stabilesc prin lege.

Art. 2 alin. (3) Codul familiei prevede că, relaţiile familiale sînt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimţită între bărbat şi femeie, egalitate în drepturi a soţilor în familie, sprijin reciproc moral şi material, fidelitate conjugală, prioritate a educaţiei copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minori şi ale celor inapţi de muncă ai familiei, soluţionare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieţii familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relaţiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei.

Conform art. 33 alin. (2) Codul familiei, căsătoria poate înceta prin divorţ (desfacere), în baza cererii unuia sau a ambilor soţi ori a tutorelui soţului în privinţa căruia s-a instituit măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

Potrivit art. 37 alin. (3) Codul familiei, instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile.

În acest sens, instanța de judecată reține că reieșind din materialele cauzei în coroborare cu declarațiile părţilor în ședința de judecată, s-a constatat cu certitudine că Guţanu Mihail şi Grigoraş – Guţanu Elena nu locuiesc împreună, or Grigoraş – Guţanu Elena împreună cu fiica minoră , ***** locuiesc la moment în mun. Chişinău, *****,

*****, fapt stabilit cu certitudine prin avizul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani, mun. Chișinău din 10 iulie 2024 (f.d. 28-29).

De asemenea, instanța atestă că convieţuirea soţilor Guţanu Mihail şi Grigoraş – Guţanu Elena şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile, or, pe parcursul căsniciei între aceștia s-au iscat multe neînțelegeri.

Având în vedere relațiile ostile dintre părți, imposibilitatea de a duce o viață comună împreună, precum și în scopul respectării interesului superior al copilului minor de a crește, dezvolta și a fi educat într-un mediu armonios, instanța de judecată conchide asupra necesității desfacerii căsătoriei încheiate între Guţanu Mihail şi Grigoraş – Guţanu Elena, luînd în considerație și acordul părților la desfacerea căsătoriei.

Potrivit art. 3 alin. (1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Conform art. 38 alin. (2) lit. lit. c), d) Codul familiei, la desfacerea căsătoriei, soţii pot prezenta instanţei judecătoreşti un acord privind împărţirea bunurilor lor proprietate în devălmăşie şi plata pensiei de întreţinere a copiilor şi a unuia dintre soţi, indicînd mărimea acesteia, precum şi privind determinarea părintelui împreună cu care vor locui copiii minori comuni.

În cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată să stabilească, la cererea soţului care are dreptul la pensia de întreţinere de la celălalt soţ, mărimea şi modul de plată a acestei pensii; să stabilească cu cine dintre părinţi vor locui copiii minori după divorţ.

Potrivit art. 51 alin. alin. (2), (3) Codul familiei, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor cînd aceasta contravine intereselor copilului. Copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gîndirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.

Conform art. 52 alin. (1) Codul familiei, copilul are dreptul să comunice cu ambii părinţi, cu bunei, fraţii, surorile şi cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinţilor, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. În cazul cînd părinţii au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei.

Conform art. 58 alin. (1) Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

În conformitate cu art. 63 alin. alin. (3), (4), (5) Codul familiei, la determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi. În cazul în care lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanţa de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuieşte permanent.

În cazul indicat la alin.(4), părintele care locuieşte separat de copil are dreptul să petreacă timpul cu copilul la domiciliul său, dacă aceasta nu contravine interesului superior al copilului, luându-se în consideraţie vârsta copilului, proximitatea domiciliului părintelui care locuieşte separat, frecventarea studiilor/participarea la activităţi extraşcolare, conform unui program stabilit de autoritatea tutelară teritorială.

Art. 16 Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15.12.1994, prevede că fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceştia, cu excepţia cazurilor în care despărţirea de un părinte sau de ambii părinţi este necesară în interesul copilului.

Conform avizului cu privire la situația copilului *****, născută la *****, Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect. Râșcani a constatat că, Grigoraş – Guţanu Elena dispune de condiții favorabile pentru creșterea și dezvoltarea copilului ***** (f.d. 28-29).

În această ordine de idei, instanța de judecată conchide că, luând în considerație vîrsta copilului minor *****, născută la *****, locuirea acestuia cu mama Grigoraş – Guţanu Elena, neîmpotrivirea tatălui Guţanu Mihail la locuirea copilului minor cu mama sa, precum și concluzia autorității tutelare din mun. Chișinău, sect. Râșcani privind condițiile favorabile de trai și de creștere a copilului, se constată necesitatea stabilirii domiciliului copilului minor *****, născută la *****, cu mama Grigoraş – Guţanu Elena, de asemenea și tata Guţanu Mihail și exprimat acordul cu privire la stabilirea domiciliului copilului cu mama.

<u>Cu privire la acţiunea reconvenţională înaintată de Grigoraş – Guţanu Elena.</u>

În conformitate cu art. 74 alin. alin. (1), (3) Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Potrivit art. 76 Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de

întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Conform art. art. 97, 98 alin. (2) Codul familiei, în lipsa unui acord referitor la întreţinere, membrii familiei menţionaţi la art.74-91 pot porni în instanţa judecătorească o acţiune privind încasarea pensiei respective, chiar şi în cazul cînd aceasta se plăteşte benevol. Pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în instanţa judecătorească.

Conform art. 111 alin. (2) lit. a) Codul familiei, plata pensiei de întreţinere, în baza hotărîrii instanţei judecătoreşti, încetează în cazurile atingerii de către copil a vîrstei de 18 ani sau obţinerii de către acesta a capacităţii depline de exerciţiu sub vîrsta de 18 ani.

Instanţa de judecată reiterează că în cazurile în care părintele care datorează întreţinere copilului său, are un salariu şi/sau alte venituri neregulate, nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri este imposibilă, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, plătită lunar.

La caz instanţa va reţine faptul că obligaţia de întreţinere a copilului minor de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere. Aceasta se datorează faptului că copilul minor este temporar incapabil să-şi asigure de sine stătător existenţa, mai mult ca atât, acesta necesită a fi educat şi învăţat de a-şi satisface pe viitor, adică la atingerea vârstei de majorat, existenţa proprie. Faptul naşterii copilului automat pune în sarcina părinţilor întreţinerea celui dintâi. Această obligaţie aparţine, în egală măsură, atât mamei, cât şi tatălui copilului care sunt indicaţi în certificatul de naştere al copiilor.

Însă, instanța de judecată respinge ca nefondat cuantumul de 5.000 lei/lunar în calitate de pensie de întreținere în folosul reclamantei Grigoraş – Guţanu Elena, or, reclamanta nu a prezentat un calcul detaliat cu privire la cheltuielile lunare suportate pentru întreținerea copilului minor, reclamanta a invocat că nu a asigurat colectarea înscrisurilor pentru anii precedenți, în sensul ordinelor de plată pentru medicamente, suplimente alimentare, produse alimentare, iar suma de 3.000 lei cu titlu de pensie lunară

pentru întreținerea copilului minor, instanța îl consideră rezonabil, reieșind din actele prezentate la materialele cauzei și în special starea de sănătate a copilului minor *****.

În cadrul şedinţei de judecată, s-au prezentat acte precum că copilul minor *****, este supraponderal, diagnosticat clinic *****, datorită *****, fapt constatat de medicul de familie (f.d. 79-85). De altfel, diagnosticul constatat de medicul de familie *****, constituie *****, unde la vîrsta de 8 ani, copilul minor are cu aproximație înălțime de ***** și cu o greutate de *****.

De asemenea, conform examenului bilanț la copilul minor *****, valorile insulinei în sînge la copil depășesc valorile de referință de *****, iar aceste investigații de laborator și consultații medicale necesită o permanență supraveghere din partea ambilor părinți, pentru o bună și sănătoasă dezvoltare a copilului minor, și pentru nu a permite înrăutățirea stării de sănătate a copilului pe viitor.

Or, întru bună dezvoltare a copilului minor, nu doar financiară (procurarea îmbrăcămintei, încălțămintei, ieșiri în oraș, etc.), inclusiv și starea de sănătate, cade nu doar în sarcina mamei Grigoraş – Guţanu Elena, dar și a-l tatălui Guțanu Mihai, pentru a efectua investigații medicale lunar/periodice a copilului minor *****, și pentru a se interesa direct la medicul de familie cu privire la starea de sănătate a copilului minor.

De altfel, din explicațiile mamei Grigoraş – Guţanu Elena, copilul minor ***** are nevoie sistematic de consultația medicul endocrinolog, medicului de familie, investigații de laborator, avînd nevoie de un meniu special adaptat, ținînd cont de disfuncțiile la nivel hormonal înregistrate, fapt de ce se ocupă nemijlocit mama Grigoraş – Guţanu Elena, atît financiar, cît și la nivel de respectare a prescipțiilor medicale.

Totodată, Grigoraş – Guţanu Elena a declarat că copilul minor ***** frecventează cursurile de dans, unde are nevoie de costume și vestimentație pentru fiecare manifestație, or, activitatea sportivă în cazul minorei este primordială pentru a restabili și menține sănătatea fiziologică în limitele normale, cheltuieli care sînt la fel suportate de către Grigoraş – Guţanu Elena.

Subsecvent, instanța de judecată reține că, conform informaţiei Băncii de Statistică din Moldova, minimul de existență pentru copii în vîrstă de 7-17 ani, în orașe mari, pentru anul 2023 este de 3.542,10 lei.

Însă, în corespundere cu art. 2 al Legii nr. 152 din 05 iulie 2012, cu privire la minimul de existenţă, minim de existenţă este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății şi pentru susținerea viabilității omului.

Potrivit art.3 al aceleiași legi, mărimea minimului de existenţă include: mărimea valorică a coşului alimentar; cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru

achitarea serviciilor prestate populaţiei și mărimea primelor şi a contribuțiilor obligatorii. Mărimea minimului de existenţă pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.

Instanța reține că, minimul de existență nu prevede cheltuielile necesare pentru dezvoltarea acestora: procurarea cărților, frecventarea anumitor secții sportive sau de creație, etc. activități necesare creșterii și evoluării psihoemoționale echilibrate a copiilor.

La caz instanța va reitera prevederile art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinînd cont în primul rînd de interesele acestuia.

Art. 18 alin. (1) al Convenţiei internaţionale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor săi, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Art. 49 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova stabilește că, statul ocrotește maternitatea, copiii şi tinerii, stimulând dezvoltarea instituțiilor necesare.

Conform art. 58 alin.(1) Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Articolul 5 al Convenţiei, stipulează că statele părţi vor respecta responsabilitatea, dreptul şi obligaţia pe care le au părinţii sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunităţii, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităţilor acestuia, orientarea şi sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care i recunoaşte prezenta Convenţie.

Prevederile art. 18 alin.(1) al Convenţiei date stipulează că, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului.

De asemenea, art. 27 alin.(2) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului stabilește că, părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Instanța de judecată concluzionează că ambii părinți poartă răspundere principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia, iar obligația de întreținere privește exclusiv tot ceea ce însumează traiul lunar normal al copilului. Traiul decent pentru copil este obligația legală a părinților.

Astfel, obligația de întreținere se referă la traiul de zi cu zi al copilului, incluzând cheltuielile și grija față de hrană, îmbrăcăminte, medicamente, analize, grădiniță/scoală, sporturi, hobbyuri etc. Părinții sunt obligați să participe la această întreținere și să poarte în comun această grijă de copil. Întreținerea presupune și multă muncă fizică necuantificabilă în bani. Părintele are îndatorirea să contribuie la întreținerea copilului său într-un cuantum corespunzător necesităților copilului, obligație ce îl impune să desfășoare activitate de muncă, cât și să opteze pentru locuri de muncă cu condiții salariale mai avantajoase, astfel încât să asigure copiilor un nivel de trai adecvat și suficient pentru dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială.

Or, actele cauzei și declarațiile reclamantei au confirmat cu certitudine faptul că copilul minor este la întreținerea, educația doar a reclamantei, pîrîtul se implică periodic în educația copilului, iar unele sume sînt date foarte rar de către pîrît. Iar salariul care îl are la moment, nu este de ajuns pentru a face față tuturor cheltuielilor lunare cu copilul, luînd în considerație că copilul este în creștere și în deosebi starea de sănătate a copilului este precară, fiind deagnosticată cu obezitate gradul III.

În situația în care pîrîtul nu manifestă o grijă primordială faţă de copil, iar reclamanta deține toate premisele și condițiile necesare pentru creșterea și educarea copilului minor, precum și reieșind din interesul major al minorei. Iar, un copil are nevoie şi are dreptul să beneficieze de o creştere în condiţii care să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală şi socială în mod deplin, iar condiţiile se asigură de către părinţi.

Respectiv, putem menţiona ca drepturile copilului privind întreţinerea şi creşterea acestuia sunt reglementate nu numai la nivel naţional, dar şi la nivel internaţional, care, în cele din urmă, prin intermediul unor mijloace pot influenţa statul care este parte la această convenţie, la respectarea şi impunerea acestuia de a apăra interesele copilului, care pentru o dezvoltare eficientă şi sănătoasă are nevoie de o întreţinere cuvenită. În acest sens a şi fost inclus în principiu acest tip de obligaţie – Obligaţia legală, care finalmente şi obligă părinţii să ofere copiilor lor întreţinerea necesară.

În această ordine de idei, instanța de judecată conchide că, luând în considerație că domiciliul copilului minor ***** a fost stabilit cu mama sa Grigoraş – Guţanu Elena, iar venitul tatălui Guțanu Mihail nu poate fi stabilit cu certitudine, instanța de judecată, în scopul respectării interesului superior al copilului, reține utilitatea stabilirii, în

conformitate cu prevederile art. 76 Codul familiei, a unei sumei fixe necesare de a fi încasată de la Guțanu Mihail pentru întreținerea copilului minor *****.

Prin urmare, instanța de judecată consideră oportună încasarea de la Guțanu Mihail în beneficiul lui Grigoraş – Guţanu Elena pensia pentru întreținerea copilului minor ***** în mărime de 3.000 lei/lunar, începând cu data depunerii acțiunii – 20 mai 2024, până la atingerea majoratului copilului minor.

Conform art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art. 98 alin. (1) CPC, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporțional părții admise din acțiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Prin urmare, instanța de judecată hotărăște asupra încasării de la Guțanu Mihail în beneficiul Statului a taxei de stat în mărime de 1.489,96 lei (3.000 lei * 12 luni = 36.000 – 5001 = 30.999 * 4% = 1.239,96 + 250 = 1.489,96 lei).

De asemenea, potrivit pct. 2.2.2 din Anexa nr. 1 al Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 ianuarie 2024, pentru înregistrarea căsătoriei în baza hotărârii judecătoreşti sau a încheierii notarului - 500%.

Respectiv, pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei şi eliberarea certificatului de divorţ la IP “Agenţia Servicii Publice” (Oficiul de Stare Civilă mun. Chişinău) se încasează în mod solidar de la Guţanu Mihail și Grigoraş – Guţanu Elena în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 500% din unitatea convenţională stabilită.

Totodată, ca urmare a faptului că Grigoraş – Guţanu Elena a obținut câştig de cauză pe acțiunea reconvențională, acesteia urmează să-i fie compensate cheltuielile de judecată suportate în legătură cu examinarea cauzei în instanță, și anume suma de 200 lei în calitate de taxă de timbru și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 15.000 lei.

Conform art. 96 alin. alin. (1), (11) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Conform art. 63 alin. (4) Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19.07.2002, cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice la apărarea drepturilor și intereselor lui legitime în cauzele penale, civile și administrative urmează a fi compensate integral și proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă.

La determinarea cuantumului compensației acordate, prin prisma practicii CEDO, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența; faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză.

În această ordine de idei, instanța de judecată dispune încasarea de la Guţanu Mihail în beneficiul lui Grigoraş – Guţanu Elena, taxa de timbru în mărime de 200 lei achitată conform bonului de plată din 03 iunie 2024 (f.d. 38) şi cheltuielile pentru asistenţa juridică în mărime de 15.000 lei achitată conform bonurilor de plată ***** din 31 mai 2024 (f.d. 47) și ***** din 10 iulie 2024 (f.d. 48).

În conformitate cu art. 33, 37, 38, 63, 74, 76 Codul Familiei, art. 26, 94, 236-241, 357 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Guţanu Mihail către Grigoraş – Guţanu Elena, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliul copilului minor.

Se desface căsătoria încheiată între Guţanu Mihail născut la *****, c/p ***** şi Grigoraş – Guţanu Elena născută la *****, c/p *****, înregistrată la data de ***** cu numărul de înregistrare *****, mun. Chișinău.

Se stabileşte domiciliul copilului minor *****, născută la ***** c/p *****, cu mama Grigoraş – Guţanu Elena născută la *****, c/p *****.

Copia hotărîrii cu privire la desfacerea căsătoriei, în termen de 3 (trei) zile de la rămînerea definitivă, se transmite la IP “Agenţia Servicii Publice” (Oficiul de Stare Civilă mun. Chişinău).

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei şi eliberarea certificatului de divorţ la IP “Agenţia Servicii Publice” (Oficiul de Stare Civilă mun. Chişinău) se încasează în mod solidar de la Guţanu Mihail şi Grigoraş – Guţanu Elena în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 500% din unitatea convenţională stabilită.

Se admite parţial acţiunea reconvenţională înaintată de Grigoraş – Guţanu Elena către Guţanu Mihail privind încasarea pensiei de întreţinere şi a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Guţanu Mihail în folosul lui Grigoraş – Guţanu Elena, pensia pentru întreţinerea copilului minor - *****, născută la ***** c/p *****, în mărime de 3.000 lei (trei mii lei) lunar, începând cu data depunerii acţiunii reconvenţionale – 04 iunie 2024, până la atingerea majoratului copilului minor.

Se încasează de la Guţanu Mihail în folosul lui Grigoraş – Guţanu Elena, taxa de timbru în mărime de 200 lei (două sute lei) şi cheltuielile pentru asistenţa juridică în mărime de 15.000 lei (cincisprezece mii lei).

În rest acţiunea reconvenţională se respinge.

Se încasează de la Guţanu Mihail în beneficiul Statului taxa de stat în mărime de 1.489,96 lei (una mie patru sute optzeci şi nouă lei şi nouăzeci şi şase bani).

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale, nr. 39 din 14 octombrie 2017, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin.(4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, prezenta hotărâre, în partea încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
judecător Georgeta Grozav